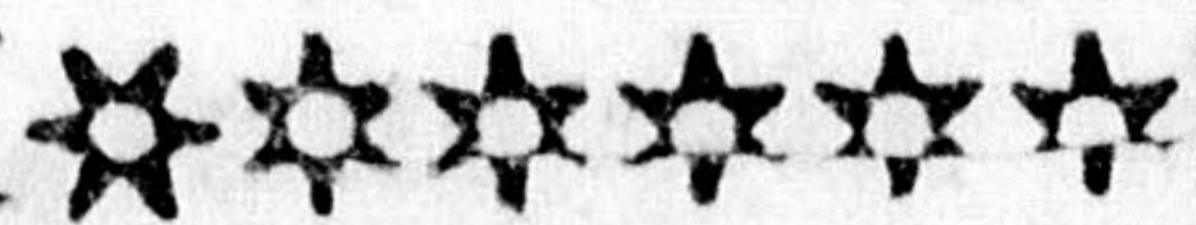

Nro. 33.

**A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből Pénteken Aprilis 23-dik napján 1813-dik
esztendőben.

B é t s.

Eő Cs. K. Felsége méltóztatott, Fő Cancellarius Gróf *Ugarte*, és az Udvari Camara Elölülőjét Gróf *Wallis*, Urakat, az elsőnek a' maga eddig volt hivatala is meghagyattatván, a' második pedig a' Statustanátsnak belső dolgokra ügyelő részéhez rendeltetvén, Státus és Conferentziális Ministerekké kegyelmesen kinevezni. Ugyan ekkor a' Finantziái Deparamertombéli, ideigvaló elölülőséget, Gróf *Ugarte* új Státus és Conferentziális Minister úrra méltóztatott bízni ő Felsége.

Husvét második napján igen kedvetlen időnk vala; a' hó és havas eső néhány versben meg eredett: a' Sz. István napi inneplés azonközben,

mellyet Felséges Urunk egy időtől fogva husvét másod napjára méltóztatott által tétetni, igen fényes pompával ment véghez a' Sz. István templomában, a' hova szokott szolennitással, drága készületű hintókban, a' Magyar és Német testőrző seregek által kísértetvén, jöttek - el Felséges Urunk, Felséges Asszonyunk, 's a' Cs. K. Fő Hertzegek, az ő F. ge testvérei.

A' Tsatázó mezőről.

Ennyiben áll szórol szóra az a' levél, melyet, mint közelébbi levelünkben röviden említettük, Báró *Dörnberg* a' Frantzia Generálisokhoz intézett: —,

„A' Gen. *Morand* és *Carra S. Cyr* levelezéseikből úgy esett értésemre, hogy a' *Hannoverai* tartományoknak lakosai ellen a' leg keményebb eszközöket akarják elévenni, a' melly lakosok az o Orosz Császári *Poléga gyémedelmek* segyverei által megszabadítottván, parantsolatot vettek az ő Cs. F. ge nevében, hogy magokat mint törvényes Fejedelmeknek alattvalói, úgy tartsák; 's a' kik az Orosz seregek Komendánsának meghatározott parantsolatjára kéntelenítették fegyvert fogni, hogy magokat és honyaikat oltalmazzák. Nem függött az ő hatalmoktól, hogy magokat ezen parantsolat alól kivonhassák. Éppen ilyen igazságos és kemény büntetés lett volna a' következése, az ő Fejedelmekhez tartozó kötelességek' gyalázatos megrontatásának. Erre nézve a' minden pallerozott nemzetektől bévettetett népek' törvényeivel ellenkezne, ha a' *Hannoverai* tartományokban csak egy alattvalót is, mint rebellist, úgy néznének, 's mint olyannal úgy bánának. Nem akarom, Uraim! gondólni, hogy

az Urak magoknak egy ilyen gyalázatos eszközzel való élést megengednének: de kinyilatkoztatom, hogy a' tromfot tromfal ütni minden esetben kész határozással vagyok, és hogy minden foglyokkal, a' kik hatalmamban vannak, az elsőtől fogva az utoisóig, valamint szintén mind azokkal is, a' kik ennekutánna kezemre kerülhetnek, éppen olyan keményen fogok bánatni, mint az Urak bánatnak a' Hannoverai lakosokkal, és hogy az Urak életekkel tartoznak felelni azokért, a' kik az Orosz seregek' vezérjeknek meghatározott parantsolatjára fegyvert fogván Királyok és Hazájok eránt való kötelességeket telyesítik. Költ *Boitzenburgban* Aprilis 5-dikén, 1813. —,

„Báró *Dörnberg*, Nagy Britan-
niai Generálmájor, 's egy Orosz
és Pruszus sereg' vezére.

Berlini tudósítások. —

„Egy *Hámburgi* tudósításnak, melly Aprilis 9-dikén indúlt, utolsó szavai ezek: — „A' Gen. *Dörnberg*től a' Frantzia Generálisokhoz intéztett írásnak már lett annyi következése, hogy a' *Lüneburgban* elfogattatott polgárok nagy részt elbotsáltattak.

„A' *Bremából* Aprilis 5-dikén indúlt újság ezeket írja: A' városunkban lévő Katona biztosság által tegnap megszententziáztatott személyek ezek: *Friese Hermány*, 26 esztendős, kováts legény; *Boschken Ripke*, 29 esztendős, takáts; *Arens Hermány*, 32 esztendős; *Neuhaus Hermány*, 21 esztendős; *Harms*, 45 esztendős, minnyájok a' *Blexeni* kerületből valók, 's minnyájok fegyveresen taláitattak 's fogattattak el

a' *Blexeni* sántzban. — A' halálos sententzia szerint agyon lotték őket a' város mellett, 's javai-
kat co fiskáltak. — „Eppen most vesszük a'
tudósítást, hogy ő Exc. ja az *Eckmühli Hertzeg*
(*M. Davoust*) minden órán meg fog ide a' *We-*
ser torkai Departamentomba érkezni *Lüneburg-*
ból, a' hova seregének előjáró tsapatjával Gen.
Major *Montbrün* beszállott. Ő Csász. Felsége, ő
Exc ájára (az *Eckmühli Hertzegre*) bízta a' 32-
dik Katonai Osztálybéli fő vezérséget. —

„A' *Hámburgi* tudósítások szerint azt bízta
Orosz Generalis Báró *Tettenborn* a' múlt hónap'
25-dikén *Decken* és *Zesterfleth* nevű Bárókra,
hogy a' *Brémai* és *Verdeni* Hertzegségekben or-
ganizájanak néhány fegyveres Légiókat, mellyek
a' magok tartományaiknak nevekről neveztesse-
nek, a' *Hannoverai* címert tegyék-fel, vagy
viseljék; a' tartományoktól a' Rendek által ki-
szabott hó pénzel fizetessenek; 's mennél na-
gyobb sietséggel lehet indúlható állapotba hely-
heztetődjenek. Ezen seregeknél Angliai hadife-
nyíték fog tartatni, 's a' bűnösök a' Angliai ha-
di törvények szerint ítéltetnek-meg. —

„*Lübeck* 1000 embert állított-ki a' maga köl-
tségén ruházvan 's tartván is őket. Ezek már
a' *Tettenborn* ármádájával össze tsatólták ma-
gokat. Az ő címerek veres kereszt, ilyen cím-
írásokkal: *Isten velünk*, és, *Német Ország vagy*
halál. — A' *Lübecki* lakosok, a' *Napoleon Co-*
dexivel, a' *Pátensekkel*, 's az új vám nemeivel
egyetemben, minden e'féléket egyszerre el tö-
rölték.

„*Aprilis* 6-dikán megérkezett *Rostockba* az
első *Svécus* sereg. —

a' *Belini* kabinetet hitszegésre vette. Nem tudja - é azt Európa, hogy az Oroszok, mikor még önnön földjökön verekedtek, egész reménségeket palotáiknak és kunyhóiknak felégettetésekbe helyeztették: külső országokban pedig a' kötések' megrontására való ingerlésben, és a' népeknek fellázzasztatásokban kénytelenítettek keresni boldogságokat. A' Frantzia armádák által elfoglaltatva lévő tartományoknak lakosaik! Ti az ellenségnek minden iparkodásait, mellyeket ő a' ti javatok és kötelességeitek eránt való megsalattatásokra megpróbálni mérészelhetne, boszszankodással és félelem nélkül magatoktól eltaszítani fogjátok bizonyosan. Kötelességeitek és törvényeitek eránt hűségesek lévén, örökre eligazítjátok magatoktól azt a' híresnevezetességet, mellyel a' Pruszsusok a' magok historiájokat jegyesé tették. A' Frantzia armáda nem hadakozik a' népek ellen; ő védelmezni fog benneteket az Oroszok és Pruszsusok ellen de meg sem szenvedni azt, hogy az ő általa elfoglaltatott tartományokban valamelly alattvaló az ellenséghez színtson, 's annak plánumait elősegélje. —

„Ehez képpent, Mi Frantzia birodalombéli *Eugénus Napoleon*, ezen birodalomnak fő Státus - Cancellariussa, Olasz Vice - Király, Venezei Fejedelem, Frankofurtumi Nagy Hertzegséghéli örökös Princz, a' Császár és Király Helytartója, 's a' Német országai armáda fő vezere, megparantsoltuk és parantsóljuk: —

1)ször. A' Fr. seregektől elfoglaltatott tartományokban találtató minden lakos, a' ki valami olyan tselekedeten, levelezésen, vagy akár mi egyéb lépésen rajta találtatik, mellyel a' Fr.

birodalom és szövetségesei ellenségeiket segíteni iparkodik, vagy az eránt valami szolgálatot akar mutatni, helybe miugyárt elfogattatván egy katonai bizottság eleibe állíttassék, és 24 óráknak lefolytok alatt megöletessék. — 2)szor. Ezen Proklamátzió hirdettessék, két (Frantzia és Német) nyelven nyomtattassék, 's a' Fr. armádák által elfoglaltatva lévő tartományokban függesztessék ki. — 3)szor. A' Generálstáb Komendására, a' Marsalokra, Generálisokra, Kormányozókra, és Várkomendánsokra bizattatik, hogy ezen parantsolatot hajtassák végre. — „Költ a' mi fő hadi szállásunkon, Königsbornban, Aprilis 4-ikén, 1813. —”

„Eugénus Napoleon.

D á n i a.

A' Hámburgi újság sszerént így írtak Koppenhágából Mártz. 29-dikén: —

„Orosz Gen. Hertzeg Dolgorouky (a' ki nem régiben Koppenhágába érkezett) még itt tartózkodik, 's a' Holsteini Regementnek, a' Királyi testőrzőknek, és a' Király' Regementjének katonai parádéjokon jelen lévén, azoknak szép magoktartássokat bámúlással szemlélte. Svécus Generális Gróf Mörner is itt van. Mondják, hogy Gróf Möltke a' Sándor Császár fő hadi szállására fog innét fontos követségbe küldettetni. Az Anglus hadi hajós sereg Koppenhágával általellenben tartózkodik. Uldall nevű Kapitányunk a' múlt szerdán, Hadnagy Thomsen pedig tsőtörtökön, az Anglus Admirálishez küldettettek követségbe. Mondják, hogy a' volt követségeknek tárgya, hogy olyan egyezésre lépjenek velle, hogy az Anglusok a' Dániai kereskedő hajókat

a' Bálticum tengeren és annak szigetei között többé nem bántják: a' Dániai prédáló hajóknak már különben is megtiltatott volt egy időtől fogva a' rablás és prédálás. A' Dániai napnyúgói partokon letartóztatva volt hajók szabadon botsáttattak.

Nagy Britannia.

Londonból ezeket írták a' *Hámburgi újság* szerint Mártz. 30-dikán: — „

„A' *Cambridgei Királyi Hertzeg* mint mondják, nem soká által fog evezni a' száraz Európába. — „*Londonban* kihirdettetett, hogy rendszerént minden 14 nap alatt egyszer, vagy pedig mind annyiszor, valahányszor elegendő kereskedő hajók az elevezésre készen lesznek, útnak indítatnak, és fegyveres hajó által kísértetnek az *Albis torkához*.

Spanyol Ország.

A' *Dalmatziai Hertzeg* (M. Soult) helyett a' ki már *Párisba* megérkezett, *Gen. Gazan* a' *Déli* armádat, *Gen. Clauzel* pedig *Gen. Caffarelli* helyett (erről nem írják hova utazott - el), az *Északi* armádat vezérlették *Spanyol országban*.

Kadiksból egy postahajó érkezett-meg Mártz. 30 dikán *Londonba*. A' *Kadiksi* tudósítások Mártz. 20-dikáig szollanak. Ezek szerint olyan tudósítások érkeztek volt *Malagából* *Kadiksba*, hogy *Kataloniai* insurgens vezér *Lacy*, egy 7000 emberekből álló, *Frantzia* osztályon, mind mondják győzedelmeskedett.

A' *Gibraltári* újság így irt Mártz. 6-dikán: — „*Suchet* (az *Albuferai Hertzeg*) kéntelennek lenni szemlélte magát, hogy *Arragoniába* erős-

séget küldjön, minthogy egy Gerillás-sereg' vezére *Villa Franca*, és *Sarsfield*, egy Kataloniai igen probára termett insurgens vezér, *Muelhez* (*Saragossa* mellé) elényomúltak volt. A' hírek szerént az úgy nevezett Purtugalliai ármáda nem állott többől 38,700 gyalogoknál és 3265 lovasoknál. *Salamanca*-ban tsak 2000 Frantzia volt. Az Anglus szélső vigyázók minden nap özsze tsapkodtak a' *Suchet* szélső vigyázóival. A' *Commerc* nevü Anglus Fregát egy millio tallérokka! *Kadiksba* érkezett Februárius 26-dikán. A' *Kadiksi* templomokhoz tartozó Papi gyülekezetek, kivévén az egy *Rosaria* templomhoz tartozókat, nem akarták az Országlószéknek az *Inquisitiót* illető Dekretomát a' templomokban felolvasni."

Magyar Biblia.

A' Magyar Bibliának ama méltán híres nyomtatványából, mely 1794-ben, Tudós Kiadója' gondja alatt, Mappákkal együtt; Hollándiában nyomtattatott volt, maradt még Erdelyben Kolosváron egynehány Darab.

Ez által tehát tudtokra adatik azon Érdemes Erdelyi Hazafiaknak, a' kik ezen kedves nyomtatványra jó ideig híjjába várakoztak, hogy ezen maradék Bibliák — hova mi jutott — letették e' következő Hellyekre, úgymint: —

Kolosváron, Ref. Prof. T. T. Szilágyi Ferentz —

N. Enyeden, Pred. T. T. Budai —

Maros Vásárhellyen, Math. Prof. T. T. Bolyai Farkas —

N. Szebenben, Ref. Pap T. T. Keresztes István —

Brassóban Könyváros Kováts Gábor Urakhoz.

Egy Exemplár, Homloktáblával és Mappákkal együtt 6 for., azok nélkül pedig 5 forint váltótzédulában.